

Berlin Alice Salomon Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
ve
Akdeniz Üniversitesi
Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi

ALMANYA ve TÜRKİYE – CİLT III

TOPLUM, SAĞLIK ve EĞİTİMDE
ÇEŞİTLİLİK

Editörler
Theda BORDE - Erol ESEN

TÜRKİYE VE ALMANYA – CİLT III
TOPLUM, SAĞLIK ve EĞİTİMDE
ÇEŞİTLİLİK

Editörler: Theda Borde - Erol Esen

Kapak: Dieter Hanauer

Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Siyasal Kitabevi Tüm Hakları Saklıdır.

2015 Kasım, Ankara

ISBN: 978-605-9221-12-2

Siyasal Kitabevi

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: +90 (0) 312 419 97 81

Faks: +90 (0) 312 419 16 11

Perakende Satış:

Zafer Çarşısı 26-27-28

Tel: +90 (0) 312 433 99 43

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.siyasalkitap.com>

Baskı:

Desen Ofset A. Ş.

Sertifika No: 11289

Birlik Mah. 448. Cad. 476. Sk. No: 2

Çankaya/Ankara Tel: 0 (312) 496 43 43

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: +90 (0) 312 419 97 81

Faks: +90 (0) 312 419 16 11

İÇİNDEKİLER

SELAMLAMA.....	9
Prof. Dr. İsrail KURTCEPHE <i>Akdeniz Üniversitesi Rektörü</i>	
ÖNSÖZ.....	11
Theda BORDE ve Erol ESEN <i>Editörler</i>	
AÇILIŞ KONUŞMALARI	15
Prof. Dr. Burhan ÖZKAN <i>Akdeniz Üniversitesi Rektör Danışmanı ve Uluslararası İlişkiler Koordinatörü</i> Ahmet Başar ŞEN <i>Türkiye Cumhuriyeti Berlin Başkonsolosu</i>	
TÜRK ALMAN BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ PERSPEKTİFLERİ: SONUÇ ve GELECEĞE BAKIŞ	23
<i>Editörler</i>	
MAKALE ÖZETLERİ	29

I. BÖLÜM
AVRUPA'DA ALMANYA ve TÜRKİYE'NİN YERİ:
STRATEJİ, POLİTİKA ve UYGULAMALAR

Almanya ve Türkiye'de Bilim, Araştırma ve Teknoloji Stratejileri ... 67
Peter WEBERS

Türk-Alman İnovasyon Ağlarında Bilgi Transferi ve Entegrasyon 72
Yeşim KUŞTEPELİ, Canan BALKIR, Yaprak GÜLCAN ve
Sedef AKGÜNGÖR

Almanya ile Türkiye Arasında Gelecekte Yapılacak İkili Bilimsel
İşbirliklerinde Fırsatlar ve Engeller 92
Dirk TRÖNDLE

Türk-Alman Ekonomik İlişkileri Özel Bağlamında Avrupa
Birliği'nin (AB) Türkiye Açısından Ekonomik Önemi 110
Meral AVCI

Tarih, Politika ve İktisat Sacayağında Almanya,
Türkiye ve Ortadoğu 130
İrfan KALAYCI

Türk Hükümeti'nin Yeni Diaspora Politikası – Fırsatlar ve Riskler..147
Yaşar AYDIN

II. BÖLÜM
TOPLUM, SAĞLIK, EĞİTİM ve MESLEK
ALANLARINDA ÇEŞİTLİLİK

Almanya'da Sosyal Hizmet Kurumlarının Gelişimi ve Göçmenlerin bu
Alandaki Örgütlenmesi 169
Kenan KOLAT

Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinde Yabancı Personelle İlgili Uygulamalar	180
Mustafa ÇOBAN, M. Cumhur İZGİ ve A. Ezel ESATOĞLU	
Pilot Proje: Berlin Charité Üniversite Hastanesi’nde Kültürlerarası Yetkinlik ve Yapılanma İçin Mesleklerarası Ağ Oluşturma.....	193
Jalid SEHOULI, Neşe Emine YÜKSEL, Theda BORDE ve Zeki ÇAĞLAR	
Demans Hasta Yakınlarının Katkı ve İhtiyaçları: Almanya Bremen Deneyimleri	198
Funda KLEIN-ELLINGHAUS, Tilman BRAND ve Hajo ZEEB	
Uzun Süreli Bakım ve Bakım Politikalarında Değişen Eğilimler.....	218
Sema OĞLAK	
„Öğretmen Odasında Çeşitlilik“ Araştırması.....	240
Nurten KARAKAŞ	
Prestij ve Stigma Kıskaçındaki “Göçmenlik”: Göçmen Kökenli Alman Milletvekillerin Gözünden	253
Devrimsel Deniz NERGİZ	
İş Yaşamında Göçmenlik Olgusu: Geçmiş mi Gelecek mi?.....	277
Jason HOLDSWORTH	
Yazarlar Almanca Yazıyor	280
Yadé KARA	

III. BÖLÜM
TÜRK-ALMAN BİLİMSEL İŞBİRLİĞİNE BAKIŞ AÇILARI VE MEVCUT
POTANSİYELLER

Kısım 1: Toplum ve Sağlık

Sezaryenle Doğum – Almanya ve Türkiye Arasında Transnasyonal ve
Transkültürel Gerçekler ve Tartışmalar 287

Theoda BORDE, Silke BRENNE, Jürgen BRECKENKAMP,
Oliver RAZUM ve Matthias DAVID

Hastane Kapasiteleri ve Hizmet Göstergeleri Açısından Almanya ve
Türkiye'nin Karşılaştırmalı Analizi..... 323

Yasemin AKBULUT, Ömer R. ÖNDER, Çağdaş Erkan AKYÜREK,
Ece UĞURLUOĞLU ALDOĞAN, Bayram GÖKTAŞ,
Gamze KUTLU, Jebağı Canberk AYDIN ve Walter SWOBODA

Türkiye ile Almanya Sağlık İnsan Gücünün Sayısal Yeterliliği ve
Mesleki Beceri Dağılımındaki Dengesizliği..... 339

Türkan YILDIRIM, Afsun Ezel ESATOĞLU, Gözde YEŞİLAYDIN,
İpek CAMUZ, Deniz Tugay ARSLAN ve Sylvia SCHAFMEISTER

Türkiye ve Almanya Sağlık Harcamalarının
Karşılaştırmalı Analizi..... 355

Gülbiye YENİMAHALLELİ YAŞAR, Okan ÖZKAN, Pınar DOĞANAY
PAYZİNER, İzzet AYDEMİR, İsmail AĞIRBAŞ,
Marly SHWENDLER ve Patrick DA-CRUZ

Türkiye ve Almanya'da Sağlık Kurumları İşletmeciliği Eğitim
Programları Karşılaştırmalı Analizi..... 370

Kemal YAMAN ve Sabahattin TEKİNGÜNDÜZ

Almanya ve Türkiye’de Organ Bağışı ve Uluslararası Organ Ticareti:
Bazı Özverisel Etmelerin Azalan Organ Bağışlama Gönüllülüğünü
Nasıl Canlandırdığı Üzerine 395

Rolf WIRSING

Tıp Hukuku ve Etik Açından Almanya ve Türkiye’de Psikiyatri
Hastalarına Yaklaşım Farkı 414

E. Elif VATANOğLU-LUTZ

Tamamlayıcı Tıp Uygulamalarının Alman Sağlık Tedarik Sistemine
Uyarlanması – Çigongun Ortaya Çıkışı, Bilimi ve Uygulaması 428

Johann BÖLTS

Meme Kanseri Ameliyatı Ardından Hastalarla Yapılan Yoga
Uygulamalarının Etkilerine Dair Rasgele ve
Kontrollü bir Araştırma 444

**Ingrid KOLLAk, Isabell UTZ-BILLING, Sabine GAIRING, Heribert
KENTENICH, Winfried SCHÖNEGG ve Friederike SIEDENTOPF**

Münih Teknik Üniversitesi Spor ve Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde
Geleneksel Çin Tıbbı Yüksek Lisans Programı – Master of Science
(M.Sc.) 471

Carl-Hermann HEMPEN

Kısım 2: Yapılar ve Programlar

Alman Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı’nın Türkiye ile
İşbirliğine Yönelik Araştırma ve Eğitim Enstrümanları 481

Oliver DILLY

Türkiye’de Alman Akademik Değişim Servisi (DAAD) -
Bireysel Teşvik ve Proje Teşvik Programları 492

Sarah SCHACKERT-FELD

Avrupa Ağları ve Lobi Faaliyetleri	507
Thomas HECKEBERG	
Antalya Üniversite Destekleme Vakfı: Eğitime Adanmış 42 Yıl.....	517
Fatmagül HESAPÇIOĞLU	
Türkiye İle Almanya Arasında İkili Bilimsel ve Teknolojik İlişkiler ve Bilim, Araştırma ve İnovasyon Yılı 2014	519
Aslı AKÇAYÖZ	
Alman Akademik Değişim Servisi'nin Türkiye'deki Çalışmaları: Görev Alanları ve Hedefler	525
Sarah SCHACKERT-FELD	
Türkiyeli ve Almanyalı Türk Siyaset Bilimcilerinin Türk-Alman Bilimsel İlişkilerine Katkıları	537
Burak GÜMÜŞ	
Türk-Alman Yükseköğretim İşbirliğinde Yeni bir Oluşum: BAU International Berlin – University of Applied Sciences	565
Süheyla SCHRÖDER	
Türk-Alman Kültür İlişkilerinde Yunus Emre Enstitüsü	580
Yılmaz BULUT	
Almanya Türk Toplumu'nun Hedef ve Faaliyetleri	590
Safter ÇINAR	
YAZARLAR DİZİNİ	597

SELAMLAMA

2012 yılında başlayıp 6-8 Kasım 2014 tarihleri arasında Üniversitemizin üçüncü kez ev sahipliği yaptığı Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu başarıyla tamamlanmıştır. Bu çerçevede Türkiye ve Almanya'dan araştırmacı, uygulamadan gelen uzman ve eğitim öğretim alanından karar vericiler tarafından olmak üzere 50'nin üzerinde bildiri sunulmuştur. 400'ün üzerinde katılımcıyı ağırlayan bu yılki Forum, hem ele aldığı konu yelpazesini genişletmiş, hem de daha geniş araştırma ve eğitim çevrelerine ulaşmayı başarmıştır.

Gösterdiği süreklilik ve yüksek performansı ile Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu, rüştünü ispatlamıştır. 2014 yılının Türk-Alman Bilim, Teknoloji ve Inovasyon Yılı olması, Üniversitemizdeki bu buluşmaya özel bir değer katmaktadır. İki ülke arasında ilk kez gerçekleştirilen bu özel programa başta AKVAM olmak üzere, Üniversitemizin çeşitli birimleri de aktif katkı vermiştir. Almanya'da öğrenimini görmüş 70'in üzerinde öğretim elemanımızla birlikte birçok akademik ve idari birimiz bu çerçevede Almanya'dan kurum ve kuruluşlarla ilişkilerini ve işbirliği potansiyelini genişletme fırsatı yakalamıştır. Forum'da ele alanın birçok konuda bilgi ve deneyim alışverişi olurken, Avrupa Birliği'nin çok uluslu destek-

leme programlarına katılım kriterleri de iki ülke araştırmacıları tarafından birlikte değerlendirilmiştir.

Bu yıl da başarıyla tamamlanan Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu, niversitemizin uluslararasılaşma çabalarına gcl bir katkı sunmaktadır. Birçok Alman gcmene de ev sahipliği yapan Antalya'da bu ikili bilim ve eğitim buluşmalarının başarıyla sürmesini temenni ediyorum. Daha geçtiğimiz yıl 10. Kuruluş yıldönümünü kutlayan niversitemizin genç birimi Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (AKVAM) ve onunla birlikte III. Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu'nu düzenleyen Berlin Alice Salomon Uygulamalı Bilimler niversitesi'nin (ASH) değerli ekiplerine ve programın gerçekleştirilip sonuçların yaygınlaştırılmasına katkı veren tüm Türk ve Alman kurum ve kuruluşlarına teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. İsrail KURTCEPHE
Akdeniz Üniversitesi Rektörü

ÖNSÖZ

Göç olgusunun etnik ve sosyokültürel çeşitlilik ile çok dillilik bağlamında genel olarak büyük bir toplumsal potansiyel oluşturduğu, „2014 Türk-Alman Araştırma, Eğitim ve İnovasyon Yılı” bağlamında açık bir şekilde görülmüştür. Zira Türk-Alman bilimsel işbirliklerinde, Almanya’da yaşayan Türkiye kökenli göçmenler başı çekmekte ve başarılı işbirliklerinde önemli bir kaynak teşkil etmektedirler. Ancak toplumun geleceği açısından gerek Türkiye gerekse Almanya için önemli olan, göçmenliğin getirdiği birikim ve sorunlar ile toplumsal çeşitlilik konusunun daha fazla dikkate alınmasıdır. Ortak toplumsal sorunlara daha iyi cevap verebilmek ve ulusüstü ortaklık olanaklarını daha iyi değerlendirebilmek için araştırma ve bilgiye dayanan uygulamalar yanı sıra, sürdürülebilir ikili işbirliklerinin oluşturulması gerekmektedir.

Dünyanın çeşitli kriz bölgelerinden Avrupa ülkelerine akın eden sığınmacılarla birlikte oluşan güncel durumun da apaçık gözler önüne serdiği gibi, hem Almanya hem de Türkiye sadece toplumdaki sosyal ve etnik çeşitlilikle ilgili eski sorunlarla değil, aynı zamanda göçmenlik olgusundan kaynaklanan yeni sorunlarla da karşı karşıyalar. Her ne kadar sığınmacıların yaşam güvencesiyle ilgili insani konular şimdilik ön planda olsa da, transit ve göç edilen ülkelerde bir süre sonra eğitim ve sağlık hizmetlerinden yararlanma ile toplumsal katılım meseleleri de gündeme gelecektir. Eğitim ve sağlık

adaleti yanı sıra insan haklarını da içine alan sosyal adalet konuları bununla ilişkilidir.

Bu kitap yoğunlukla, Akdeniz Üniversitesi Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (AKVAM) ile Berlin Alice Salomon Uygulamalı Bilimler Üniversitesi işbirliğiyle 6-8 Kasım 2014 tarihlerinde Akdeniz Üniversitesi'nde üçüncüsü düzenlenen "Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu"nda sunulan bildirimlerden oluşmaktadır. Farklı bilimsel alanlardan, siyasi, iktisadi ve uygulamaya yönelik çevrelerden gelen 400'ün üzerinde katılımcı bu etkinlikte birbirleriyle "Toplum, Sağlık ve Eğitimde Çeşitlilik" üzerine ulusüstü bir bakışla bilgi ve deneyim değişiminde bulunmuştur. Bu kapsamda araştırma projeleri, Almanya ve Türkiye arasında yapılmış karşılaştırmalı çalışmalar ve yenilikçi kuruluş ve konseptler tanıtılmış, keza "Proje Ortaklık Borsası" yardımıyla aynı alanlarda faaliyet gösteren, dolayısıyla işbirliği yapma potansiyeline sahip muhtemel ortaklar biraraya getirilmiştir. Ayrıca var olan sorunlar; Türk-Alman işbirliği çerçevesinde olmak kaydıyla toplum, eğitim ve sağlık bilimleri kapsamında acil çözüm bekleyen ileriye dönük alanlar olarak ele alınıp tartışmaya açılmıştır. Etkinlik kapsamında birbirinden bağımsız oluşturulmuş tartışma platformları ve disiplinlerarası konsept Almanya ve Türkiye'den gelen araştırmacı ve ilgililerin birbirleriyle görüş alışverişi yapabilmesine önemli ölçüde dinamizm katmış, alışılmışın dışında farklı fikirler geliştirmeye, yine bu fikirleri çeşitli tartışma ortamlarında dile getirmeye olanak sağlamıştır.

Bu yayında uzmanların, genç bilim insanlarının, siyasi ve uygulamaya yönelik çevrelerle akademik kuruluşların temsilcilerinin kaleme aldığı araştırma sonuçları, proje tanıtımları ve onların sunduğu bilimsel perspektifler yer almaktadır. Al-

manya ve Türkiye ülkeler bazında merkezi konumda olmakla birlikte, “çeşitlilik” olgusunun konusal bağlamda yazarları en çok meşgul eden alan olarak ön plana çıkmaktadır. O halde yazarların makale ve sunumlarından, ulaştıkları sonuçlardan esinlenip, yeni araştırma konularının ve ikili işbirliklerinin ortaya çıkmasını sağlayın.

„2014 Türk-Alman Araştırma, Eğitim ve İnovasyon Yılı” Almanya ile Türkiye arasındaki bilimsel işbirliğini pekiştirmek için çok uygun bir çerçeve sunmuştur. Bilim Yılı’nın bir odağının da sosyal bilimlere üzerine çevrilmiş olmasını biz çok yerinde bir uygulama olarak görüyoruz. Çünkü dikkatlerin insan ve toplum üzerine çevrilmesi, diğer bilimlerin de temel konusunu oluşturmaktadır.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu’na (TÜBİTAK), İstanbul’daki Friedrich-Ebert-Vakfı Derneği’ne ve ev sahibi Akdeniz Üniversitesi’ne, Rektörü Sayın Prof. Dr. İbrahim Kurtcepe’nin şahsında, 2014 yılında Antalya’da üçüncü kez düzenlenen “Türk-Alman Bilimsel İşbirliği”nden esirgemedikleri desteklerinden ötürü teşekkür ederiz. Ayrıca Antalya Üniversite Destekleme Vakfı’na ve Federal Almanya Eğitim ve Araştırma Bakanlığı’na (BMBF) bu yayının gerçekleştirilmesi için sundukları desteklerden ötürü teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

İki dilde yaptığımız bu yayınlara, farklı kurumlarda faaliyet gösteren, gerek tecrübeli gerekse genç bilim insanlarına, keza Almanya ve Türkiye’de siyasi, iktisadi ve uygulamadan sorumlu çevrelerden gelen uzman ve temsilcilere hitap edebilmenin ve ileriki dönemlerde yapılacak olan yeni ikili işbirlikleri ile toplum, eğitim veya sağlık araştırmaları bağlamında oluşturulacak ağlar için esin kaynağı olabilmeyi ümit ediyoruz. Bu yayının vesilesiyle toplum, sağlık ve eğitim bilimleri

kapsamında “çeşitlilik” olgusunun yeni bir araştırma ve uygulama alanı olarak kendisine bir yer edinmesine katkı sunmuş olmayı ümit ediyoruz. Ayrıca bu yolla gerek Almanya’da gerekse Türkiye’de çeşitliliğe yönelik yapıların toplumsal kuruluşlar ile sağlık ve eğitim yapılanmalarında geliştirilmesine katkı sağlamış olmayı çok arzularız.

Bizden güvenlerini esirgemeksizin Almanca veya Türkçe kaleme aldıkları değerli makaleleriyle bu yayının hayat bulmasını sağlayan bütün yazarlara bu vesileyle şükranlarımızı sunarız. Bilim, uygulama ve siyaset alanlarında iki ülke arasında fikir alışverişi bilgi transferinin en iyi biçimde gerçekleşebilmesine önayak olabilmek amacıyla bu yayını Türkçe ve Almanca yapmaya karar verdik. Bu bağlamda çok dillilik çeşitliliğin kabulü ve karşılıklı iletişim yollarının açılması anlamına gelmektedir. Her iki dilde de kaleme alınmış olan makalelerin bir diğer dile çevirilmesi görevini üstlenip bu görevi özenle yerine getiren Dr. Yücel Sivri ve Sezai Zeybekoğlu’na çok teşekkür ederiz.

Üçüncü kez düzenlenen “Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu” etkinliklerinin hazırlanmasına ve yayın öncesi değerlendirme süreçlerine verdikleri emek ve desteklerden dolayı AKVAM çalışanları Meral Aksu, Markus Schrijer, Fatma Uysal, Özlem Yalçın ve bir kez daha disiplin, özveri ve ekip bilinciyle katkı veren Akdeniz Üniversitesi öğrencilerine çok teşekkür ediyoruz.

Prof. Dr. Theda Borde
Berlin Alice Salomon
Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

Prof. Dr. Erol Esen
Akdeniz Üniversitesi

AÇILIŞ KONUŞMASI

Sayın Başkonsoloslarım, Alice Salomon Üniversitesi'nin çok değerli Rektör Yardımcısı, Üniversitemizin sayın Dekanları, çok değerli katılımcılar hepinize hoş geldiniz diyorum ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Sayın Rektör'ümüzün sizlere selam ve saygılarını iletmek istiyorum. Kendileri burada bizlerle olmayı çok istemelerine karşın il dışında oldukları için toplantıya katılamadılar. Bildiğiniz üzere Akdeniz Üniversitesi olarak Türk- Alman Bilimsel İşbirliği Forumu'nun ilkinin 2012 yılının Mart ayında, ikincisini ise 2013 yılının Mayıs ayında gerçekleştirmiştik. Biraz önce Sayın Esen'in de ifade ettiği gibi birazdan başlayacak olan bu yıl ki Forum yoğun bir programla 2 gün boyunca devam edecek. Ancak bu yılki Forum; "Türk- Alman Bilim Yılı" kapsamında yürütülmesi nedeniyle ilk iki Forumdan daha farklı bir önem taşımaktadır. Forumda ele alınacak konulara baktığımızda ortak araştırma stratejileri belirlemek, ortak araştırma ve ikili ortaklıklar için destekleme programlarının yürütülmesi gibi önemli konular ele alınmaktadır. Akdeniz Üniversitesi olarak biz Türk- Alman Bilim Yılı'nı da çok önemsedik ve özel önem verdik. Bu amaçla üniversitemizden bir öğretim üyemizi, koordinatör olarak tayin ettik ve kendisi AKVAM Müdürümüz Erol Esen hocamızla birlikte oldukça verimli bir çalışma dönemi geçirdiler. Bu kapsamda Haziran ayı içerisinde Türk- Alman Bilim Ödülü'nün verilmesi etkinliği, daha sonra halen gerçekleştirmekte

olduğunuz 3. Türk- Alman Bilimsel Forumu ve yine Aralık ayında gerçekleştirilecek olan “Uluslararası Biyogaz ve Kompost alıştayı” rnek olarak verilebilir. Bunun dışında, 2015’e sarkan bir etkinlik de Ulusötesi Yaşlılık Projesi. Akdeniz niversitesi olarak uluslararasılaşmaya ve uluslararası ilişkilere son derece önem veriyoruz ve bu kapsamda tamamen yeniden bir organizasyona gittik. Bu yapının içinde üniversitede yürütmüş olduğumuz değişim programları, ki bunlar içinde en çok bilineni Erasmus, onun dışında tüm dünyaya açık olan Mevlana Değişim Programı ve misafir ğrenci programı olarak da adlandırılan bir başka değişim programı olan Free Mover Programı yer almaktadır. Bu çerçevede halen yaklaşık 1500 uluslararası öğrencimiz kampüsümüzde eğitim görmektedir. Uluslararası ilişkiler kapsamında Almanya’ya özel önem veriyoruz. Almanya bizim için gerçekten önemli bir lke. Halen 41 Alman niversitesi ile 161 Erasmus anlaşmamız var ve bu kapsamda karşılıklı ğrenci ve ğretim elemanı değişiminde bulunuyoruz. Aynı zamanda Almanya’daki niversiteler ile ikili işbirliği anlaşmalarımız var. Bu Forum kapsamında Alice Salomon niversitesi ile ikili işbirliği anlaşması imzalayacağız dolayısıyla bu anlaşmalara bir tane daha ilave ediyoruz. Söz konusu bu anlaşmayı Alice Salomon niversitesi adına parafe edecek olan Rektör Yardımcısı Bayan Prof. Dr. Bettina Vlter’in de bugün aramızda bulunmasından büyük memnuniyet duyuyorum.

Ben 3. Türk- Alman Bilimsel İşbirliği Forumu’nun düzenlenmesinde, başta Forum’u düzenleyen Alice Salomon Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Theda Borde ve AKVAM Müdürü Prof. Dr. Erol Esen olmak üzere katkısı olan herkese çok teşekkür ediyorum. Ayrıca buraya gelip değerli fikirlerini

bizimle paylaşacak olan konuşmacılara ve siz katılımcılara da çok teşekkür ediyorum.

Sevgi ve saygılarımla

Prof. Dr. Burhan Özkan
Akdeniz Üniversitesi Rektör Danışmanı ve
Uluslararası İlişkiler Koordinatörü

AÇILIŞ KONUŞMASI

Saygıdeğer Rektör Yardımcısı Hanımefendi,
Saygıdeğer Rektör Yardımcısı Beyefendi,
Değerli Prof. Dr. Theda Borde ve Prof. Dr. Erol Esen,
Akdeniz Üniversitesi ve Alice Salomon Uygulamalı Bilimler
Üniversitesi'nin Değerli Mensupları,
Sevgili Öğrenciler,

Bugün burada "III. Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu"nda sizlerle birlikte olmaktan ve tecrübelerimizi, görüşlerimizi karşılıklı paylaşma imkanı bulmaktan memnuniyet duyuyorum.

Forum'un "Türk-Alman Bilimsel İşbirliği: Toplum, Sağlık ve Eğitimde Çeşitlilik" şeklindeki başlığı, esasen Almanya'daki Berlin Büyükelçiliğimiz ve 13 Başkonsolosluğumuzun gündemindeki en öncelikli konuları bünyesinde toplamış durumdadır. Bizler, devlet temsilcilikleri olarak Almanya'daki görev bölgelerimizde toplumumuzun Alman toplumu içindeki konumunu nasıl iyileştirebileceğimize önemli mesai harcıyoruz. Ve şunu en baştan belirtmeliyim ki, bizi bu amaca ulaştıracak en doğru ve etkin yolun toplumumuzun eğitim seviyesini yükseltmekten geçtiğine inanıyoruz.

Öncelikle Türkiye ve Almanya ilişkilerinin olumlu seyirde ilerlediğine değinmek isterim. Bildiğiniz üzere, Almanya ile geçmişten gelen, Osmanlı İmparatorluğu dönemine dayanan köklü ilişkilerimiz bulunuyor. İki ülke arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasının üzerinden bugün 250 yıl geçmiş

durumdadır. Prusya ile başlayan ilişkilerimiz küreselleşmenin sunduğu gelişmeler karşısında 20. yüzyılda ivme kazanarak devam etmiş ve bugünkü “yoğun ilişkiler ağı” düzeyine ulaşmıştır. Almanya ile olan ilişkilerimizin çok boyutluluğu özellikle vurgulanması gereken bir noktadır.

Almanya ile başta NATO, OECD, AGİT, Avrupa Konseyi olmak üzere pek çok Avrupa kurumunda ve uluslararası örgütte ortaklık ilişkisi içinde bulunuyor ve işbirliği yapıyoruz. Ayrıca, Almanya, Gümrük Birliği Kararı olarak bilinen 1/95 sayılı AT-Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı'nın alınmasında, Türkiye'nin AB ile yakınlaşması, AB üyeliği için başvurması, aday ülke olarak tanınması ve sonrasındaki müzakere sürecinde çeşitli dönemlerde farklı boyutlarda ve yönde olabilmekle birlikte gerçekten önemli rol oynamış bir ülkedir. Bundan sonraki süreçte de AB tarafından alınan kararlarda belirleyici olacağı konusunda şüphemiz olmamalıdır.

Bunların yanı sıra ticari ve ekonomik düzlemde de Almanya ile çeşitlilik arzeden ve gelişmiş bir ortaklık ilişkisi içerisindeyiz. İki ülke 32 milyar Doları aşan ikili ticaret hacmine sahiptir. Son yılların ithalat-ihracat rakamlarına bakıldığında Almanya'nın dış ticaretimiz bakımından başı çeken ülke olduğunu görmekteyiz. Bugün Almanya Türkiye'nin bir numaralı ticaret ortağı konumundadır.

İlişkilerin aslında en önemli paydasını oluşturan beşeri boyutunu ele aldığımızda ise, Türkiye'den Almanya'ya işgücü göçünün başladığı 1961 yılından bugüne uzanan 55 yıllık sürede ikili ilişkilerimize giderek artan biçimde yön veren Almanya Türk toplumu karşımıza çıkmaktadır. Almanya'da bugün 3 milyonu aşkın insanımız yaşamaktadır. Her iki ülke için de Almanya Türk toplumunun ikili ilişkilerde oynadığı rol, tartışılmaz önemde, başka örneği olmayan niteliktedir. Türkiye'den çalışmak amacıyla 1960'lı yıllarda Almanya'ya

göçen insanlarımızdan bir bölümü zaman içerisinde ülkemize dönmüş, ancak gerek çocukları Almanya'da kaldığından gerekse sağlık hizmetleri veya sosyal hizmetlerinden yararlanmaya devam ettiği için Almanya ile bağına hiçbir zaman koparmamıştır. Bu grubun önemli bölümü halen yılın yarısını ülkemizde, kalan yarısını Almanya'da geçirmektedir. Almanya'ya göçen ilk nesilden orada yaşamaya devam etmiş insanlarımız keza ülkemizdeki akrabaları ya da babadan kalan toprakları dolayısıyla ülkemizle bağına sürdürmekte, büyük çoğunluğu yılda en az bir defa memleketini ziyaret etmektedir. Dolayısıyla iki ülke arasında sürekli bir insan akışı olmakta, toplumumuzun 50 yıldır canlı tuttuğu bu devirdaim esasen ilişkilerin daha da gelişmesini kaçınılmazdır.

Öte yandan, her yıl ülkemizi ziyaret eden 5 milyon Alman turistinin de ülkemizi, kültürümüzü ve insanımızı iyi tanıyan ve seven insanlar arasına katıldığı malumunuzdur. Turist akışının dışında onbinlerce Alman vatandaşı bilhassa bulunduğumuz coğrafi bölgeye olmak üzere ülkemize yerleşmiş ve sürekli Türkiye'de yaşayan insanlar haline gelmişlerdir. İnsan unsurunun ortaya çıkardığı bu potansiyel, takdir edersiniz ki, iki ülke ilişkilerini her alanda canlı tutmaya ve geliştirmeye - tabiri caiz ise- mahkum kılan itici güçtür.

Değerli Katılımcılar,

İlişkilerin beşeri boyutu irdelendiğinde, Almanya'daki 3 milyonu aşkın Türkiye kökenli insanın elbette çeşitli siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal sorunları olduğunu da görüyoruz. Bizler, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Almanya'daki uzantısı olarak, Berlin Büyükelçiliğimizin eşgüdümünde, bu sorunları, kaynağına inerek kalıcı ve sürekli çözümlerle ortadan kaldırmak için çalışmalar yapmaktayız. Gelinek noktada, geniş perspektiften bakıldığında, insanımızın sorunlarının çözümü toplumun eğitim seviyesinin yükseltilmesinden geç-

mektedir. Eğitim seviyesi yüksek bir toplum özbenliğini koruyabilmişse, diline ve kültürüne sahip çıkabilmiş ve bu değerlerin kişiliğine güç katan unsurlar olduğunu idrak edebilmişse, hem kimliğini koruyarak gelişmeye devam edebilecek, hem de bulunduğu ülkeye sadece insan gücü olarak değil, daha başka birçok açıdan katkıda bulunabilecektir.

Bizler bu anlayışla eğitim konusundaki çalışmalarımızda bir taraftan insanlarımızı bilinçlendirmeye çalışıyor, sivil toplum kuruluşlarımızı bu konularda çalışmalar yapmaya teşvik ediyoruz, bir taraftan da Alman yerel makamları, akademisyenleri ve eğitim kuruluşları ile yakın ilişki içinde bulunarak işbirliği yapmaya çaba gösteriyoruz.

Üç milyonu aşkın insanın kaynak ülkesi Türkiye’de de bu konuyla ilgilenen duyarlı kişilerin olduğunu görmek bizleri hem sevindirmekte, hem de çalışmalarımızda bizlere güç vermektedir. Sayın Prof. Dr. Esen ve onun yönetimindeki Akdeniz Üniversitesi Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi bu konudaki güzel örnekler arasında bulunmaktadır. Çalışmalarını takdirle izliyor, elimizden geldiğince ve imkanlarımız elverdiğince destek vermeye gayret ediyoruz.

Bu düşüncelerle, Akdeniz Üniversitesi ile Alice Salomon Uygulamalı Bilimler Üniversitesi arasındaki işbirliğinin bundan sonra da başarıyla ilerleyeceğine ve her iki taraf için de hem Türkiye’de hem de Almanya’da faydaya dönüşeceğine ve somut çıktılar olacağına inanıyorum. Bu yolda önemli bir adım olan Türk-Alman Bilimsel İşbirliği Forumu’nun verimli geçmesini diliyorum, beni davet ederek sizlere hitap etmeme vesile olan Akdeniz Üniversitesi yetkililerine içten teşekkürlerimi sunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ahmet Başar ŞEN
Türkiye Cumhuriyeti Berlin Başkonsolosu

Prof. Dr. phil. Ingrid KOLLAK

Ingrid Kollak Berlin’de bulunan Alice Salomon Yüksekokulu’nda İnsan Bakım Bilimi profesörü olarak çalışmalarını sürdürmektedir. “Westend Kliniği’nde, göğüs kanserine yakalanmış kadınların bedensel ve ruhsal zindeliğine yoga ile katkı sağlamak üzere yapılan araştırma”yı yönetmektedir. Güncel araştırma projeleriyle ilgili olarak bkz.: www.ash-berlin.eu/hsl/kollak.

kollak@ash-berlin.eu

Prof. Dr. Yeşim KUŞTEPELİ

Yeşim Kuştepelı, lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü’nde, yüksek lisans ve doktora eğitimini ise Clemson Üniversitesi İktisat Bölümü’nde tamamlamıştır. 2006 yılında doçent ve 2011 yılında profesör ünvanını alan Kuştepelı, Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi’nde Dekan Yardımcılığı ve İktisat Bölümü Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Halen Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi İktisat bölümü İktisat Politikası Anabilim Dalı Başkanlığı’nı yürütmektedir. Kuştepelı’nın kamu iktisadı, Avrupa Birliği entegrasyonu, gelir dağılımı ve yenilikçilik konularında makaleleri ve kitap bölümleri bulunmaktadır.

yesim.kustepeli@gmail.com

Arş. Gör. Gamze KUTLU

Gamze Kutlu, lisans öğrenimini 2012 yılında Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yöneticiliği Bölümü’nde tamamlamıştır. Lisansüstü öğrenimine 2013 yılında aynı üniversitenin Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Kurumları Yönetimi Anabilim Dalı’nda başlamış olup yüksek lisans tez aşamasındadır. Kutlu, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yönetimi Anabilim Dalı’nda araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır.

gamze_kutlu65@hotmail.com

Dr. Devrimsel Deniz NERGİZ

D. Deniz Nergiz, lisans ve yüksek lisans eğitimini İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Koç Üniversitesi'nde tamamladı. Master tezinde Avrupa'da göçmen entegrasyon politikalarını inceleyen Nergiz, 2008 yılında Alman Araştırma Vakfı (DFG)'nın Exzellenz bursuyla Bielefeld Üniversitesi Sosyoloji Fakültesi'nde doktorasına başladı. 2012 yılında 'I Long for Normality: A Study on German Politicians with Migrationbackgrounds' başlıklı teziyle doktorasını tamamladı ve aynı üniversitede 6 ay post-doktora çalışmalarında bulundu. 2008 yılından beri Bielefeld Üniversitesi Sosyoloji Fakültesi'nde lisans ve yüksek lisans düzeyinde Batı Avrupa'da Göç Politikaları dersi veren Dr. Nergiz'in doktora tezi 2014 yılında ilk kez Almanya Türk Toplum ve Akdeniz Üniversitesi AB Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafında ortaklaşa düzenlenen "Bilim Ödülleri" Göç kategorisinde birincilik ödülü aldı. Nergiz ayrıca geçtiğimiz dönem Bahçeşehir Üniversitesi Berlin Kampüsü'nde de Türk Alman Bilim Yılı kapsamında sunulan "1945 sonrası Almanya: Toplum, Kültür, Siyaset" dersini verdi. Dr. Nergiz akademik çalışmaların yanısıra 2010 yılından bu yana Almanya Federal Meclisi'nde milletvekili siyaset danışmanlığı yapmakta. Dr. Nergiz'in tez çalışmasını içeren kitabı ve kitap bölümlerinin yanısıra sınırlararası ve ötesi araştırmalarda metodolojileri inceleyen iki derleme kitabın yazarları arasında bulunmaktadır.

devrimseld@gmail.com

Doç Dr. Sema OĞLAK

Sema OĞLAK, Adnan Menderes İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi Bölümü'nde çalışmaktadır. Çalışma alanları; yaşlılarda uzun süreli bakım ve sosyal politikalar, evde bakım, bakım elemanı eğitimi, göçmen bakım işgücü, gönüllülük ve yaşlılık ve yaşam kalitesi. İngiltere King's College London Sosyal Bakım İşgücü Araştırmaları Birimi'nde Londra'da yaşayan Türk toplumunda uzun süreli bakım gereksinimleri ile ilgili mevcut proje kapsamında doktora sonrası çalışma yapmıştır. 2009 yılında, Avrupa Birliği ve Türkiye İş Kurumu finansmanı ile sağlanan, İzmir Valiliği ev sahipliğinde İzmir'de işsiz kadınlar için yaşlı bakım elemanı eğitim projesinin

koordinatörlüğünü yürütmüştür. Yaşlıların uzun süreli bakım hizmetlerini ve uygulama örneklerini yerinde gözlemek amacıyla Hollanda, İtalya, Almanya ve Yunanistan başta olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinde bulunmuştur. Yaşlının uzun süreli bakım modelleri, bakım sigortası, yaşlılık ve gönüllülük, göçmen işgücü konusunda yayınlanmış makaleleri ve kitapları bulunmaktadır.

sema.oglak7@gmail.com

Doç. Dr. Ömer Rıfkı ÖNDER

Ömer R. Önder, 1979'da Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü Toplum Sağlığı Bölümü'nü, 1981'de Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümünü bitirdi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Programı'nda bilim uzmanlığını, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Aile Sağlığı Programı'nda doktorasını aldı. 2010 yılında Yönetim ve Organizasyon doçenti oldu. On bir projede yürütücü ya da araştırmacı olarak çalıştı. Türkçe ve yabancı dilde birçok makalesi yayınlanan Önder, ulusal ya da uluslar arası birçok bilimsel toplantılarda da bildiri sundu. Halen Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yöneticiliği Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapan Önder'in yabancı dili İngilizce'dir.

onder@health.ankara.edu.tr

Prof. Dr. Burhan ÖZKAN

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nden 1983 yılında mezun olan Prof. Dr. Özkan İngiltere'de Reading Üniversitesi'nde Master eğitimini, Çukurova Üniversitesi'nde de doktora eğitimini tamamlamıştır. Akdeniz Üniversitesi'nde Tarım Ekonomisi Bölümü Kurucu Bölüm Başkanı olan Prof. Dr. Özkan'ın tarım ekonomisi alanında çok sayıda yayını bulunmaktadır. Araştırma alanları içerisinde tarım ekonomisi, üniversitelerde uluslararasılaşma, Bologna Süreci çalışmaları, üniversitelerde kalite süreçleri ve AB Eğitim ve Gençlik Programları yer almaktadır. Halen Akdeniz Üni-

versitesi Tarım Ekonomisi bölümünde öğretim üyesi olup aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi Rektör Danışmanı ve Uluslararası İlişkiler Koordinatörü görevlerini yürüten Prof. Özkan birçok bilimsel kuruluşta ve akademik komisyonlarda da önemli görevler üstlenmiştir. İleri düzeyde İngilizce bilen Özkan evli ve iki çocuk sahibidir.

bozkan@akdeniz.edu.tr

Arş. Gör. Okan ÖZKAN

1979 yılında Ankara'da doğan Okan ÖZKAN, 2002 yılında Başkent Üniversitesi Sağlık Kurumları İşletmeciliği Bölümü lisans programını, 2011 yılında Selçuk Üniversitesi İşletme ve 2014 yılında da Ankara Üniversitesi Sağlık Kurumları Yönetimi yüksek lisans programlarını tamamlamıştır. 2012 yılından beri Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yöneticiliği Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

ozkanokan@yahoo.com

Prof. Dr. med. Oliver RAZUM

Prof. Razum hekim ve epidemiyologdur. Bielefeld Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin dekanı da olan Prof. Razum, 2004 yılından bu yana aynı üniversite bünyesinde yer alan 3 numaralı "Epidemiyoloji ve Uluslararası Halk Sağlığı" çalışma grubunu da yönetmektedir. Çalışma alanlarının başında, sosyal eşitsizlik ve sağlık, küçük çaplı etkenlerin yol açtığı sağlık sorunları ile göç/sağlık gelmektedir. 1989-1992 yılları arasında Zimbabve'de hekim olarak çalışan Razum, bu dönemin iki yılını "District Medical Officer" olarak ülkenin kırsal bölgelerinde geçirmiştir.

oliver.razum@uni-bielefeld.de

Sarah SCHACKERT-FELD

Sarah Schackert-Feld, Philipps-Universität Marburg'da Kültürlerarası Pedagoji Bölümü Kürsü Başkanlığı kadrosundaki işinin ardından

2013 Eylülünde Alman Akademik Değişim Servisi'nin (Deutscher Akademischer Austauschdienst – DAAD) Ankara'daki Bilgi ve Danışma Merkezi'ne yeni müdür olarak atanmıştır. 2009-2010 yıllarında New Yorkta bulunan Binghampton Üniversitesi'nde çalışmalarını sürdüren Sarah Schakert-Feld'in üzerinde yoğunlaştığı güncel ilgi alanları şunlardır: azınlıkların göç, kültür ve cinsiyet olguları bağlamında geliştirdiği ortak bellek; kültürlerarası edebiyatta kimlik; kültürlerarası öğrenme ve yurt kavrayışı.

schackert@daad-turkiye.org

Prof. Dr. Sylvia SCHAFMEISTER

Neu-ULM Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde Lisansüstü ve Mesleki Çalışmalar Merkezinin (Head of the Centre for Postgraduate and Professional Studies) başkanı olan Profesör Schafmeister, aynı zamanda Sağlık Yönetimi Bölümü Çalışmaları (Studies of the Department of Health Management) Dekanı olarak görev yapmaktadır. Sylvia Schafmeister doktora eğitimini Wuppertal Üniversitesi'nde 1988 yılında tamamlamıştır. Araştırma konuları açısından özellikle kurumsal strateji, insan kaynakları ve organizasyon alanlarına ilgi duyan Schafmeister'in bu alanda çok sayıda bilimsel yayını bulunmaktadır.

sylvia.schafmeister@hs-neu-ulm.de

Dr. med. Winfried SCHÖNEGG

Berlin'deki Martin Luther Hastanesi'nin göğüs cerrahisi bölümünde konsültan hekim olarak görev yapan Dr. Winfried Schönegg aynı zamanda Berlin Westend Hastanesi'ndeki Göğüs Merkezi'nin başhekimidir. "Westend Kliniği'nde, göğüs kanserine yakalanmış kadınların bedensel ve ruhsal zindeliğine yoga ile katkı sağlamak üzere yapılan araştırma" kapsamında da yoğun faaliyet göstermektedir.

winfried.schoenegg@pgdiakonie.de

Prof. Dr. Süheyla SCHROEDER

İstanbul'da Antropoloji lisans eğitimi alan Prof. Schroeder, İskoçya ve İngiltere'de medya ve kültür bilimleri yükseköğrenimini tamalayıp, Warwick Üniversitesi'nden doktora ünvanını aldı. İstanbul British Council'da akademik koordinatör ve öğretim üyesi olarak çalıştıktan sonra, Bahçeşehir Üniversitesi'nin kuruluş yılından itibaren -1999'dan 2014 yılına kadar İletişim Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı. Aynı zamanda, 2008-2012 yılları arasında Potsdam Üniversitesi ve Berlin Free Üniversitesi'nde misafir profesör olarak ders verdi. 2012'den itibaren Bahçeşehir Üniversitesi Berlin Yerleşkesi Direktörlüğünü de yürüten Prof. Schroeder, Berlin'de 2014 yılında kurulan "BAU International Berlin - University of Applied Sciences" isimli Alman üniversitenin kurucu rektörü olarak görevini sürdürmektedir.

suheyla.schroeder@gmail.com

Marly SCHWENDLER

Marly Schwendler 2012 yılının Ocak ayından bu yana Neu-Ulm Yüksekokulu, Sağlık Yönetimi Fakültesi'nde akademik eleman olarak görev yapmaktadır. 1990-1995 yılları arasında Augsburg Üniversitesi'nde işletme eğitimi alan Schwendler'in yoğunlaştığı alanlar piyasa araştırmaları ve yöneylem araştırması. Yükseköğreniminin ardından sanayi alanında uygulamaya yönelik deneyimler toplayan Marly Schwendler 2012 yılından bu yana Greifswald Üniversitesi, Genel İşletme ve Sağlık Yönetimi Fakültesi'nde doktora çalışmalarını sürdürmektedir.

marly.schwendler@hs-neu-ulm.de

Prof. Dr. Med. Jalid SEHOULI

Prof. Dr. med. Jalid Sehouli, 1968'de Fas asıllı bir göçmen ailenin oğlu olarak Almanya'nın Berlin kentinde doğmuştur. Halen Berlin'de Charité hastahanesinde jinekoloji kliniği müdürü olarak çalışmaktadır. Prof. Sehouli ayrıca Charité hastahanesi Benjamin Franklin

kampüsünde ,Europäischen Kompetenzzentrums für Eierstockkrebs' müdürü olarak çalışmaktadır.

jalid.sehouli@charite.de

Ahmet Başar ŞEN

Birinci Sınıf Başkonsolos Ahmet Başar Şen, 1967 yılında Ezine'de doğmuştur. İstanbul Kabataş Erkek Lisesi (1984) ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü (1988) mezunudur. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Avrupa Birliği'nin Hukuki Yapısı (1989-1990) ve Stuttgart Üniversitesi Siyasal Bilimler ve Alman Dili ve Edebiyatı (1991-1996) bölümlerinde yüksek Lisans çalışmaları yapmıştır. Çok iyi derecede Almanca ve İngilizce bilmektedir. Dışişleri Bakanlığı'ndaki kariyerine 1996 yılında Çok Tarafli Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü Uluslararası Ekonomik Örgütler Dairesi'nde Aday Meslek Memuru olarak başlayan Birinci Sınıf Başkonsolos Şen, daha sonra sırasıyla İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü'nde (1998-2000), T.C. Berlin Büyükelçiliği'nde (2000-2003), T.C. Minsk Büyükelçiliği'nde (2003-2005) gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. Son olarak Dışişleri Bakanlığı Ortadoğu ve Güney Asya Genel Müdürlüğü'nde (2010-2012) Daire Başkanı görevinde bulunmuş, 15 Kasım 2012 tarihinden itibaren Berlin Başkonsolosu olarak atanmıştır.

konsulat.berlin@mfa.gov.tr

PD Dr. med. Friederike SIEDENTOPF

Berlin'deki Martin Luther Hastanesi'nin göğüs cerrahisi bölümünde yönetici hekim olarak görev yapan Dr. Friederike Siedentopf, "Westend Kliniği'nde, göğüs kanserine yakalanmış kadınların bedensel ve ruhsal zindeliğine yoga ile katkı sağlamak üzere yapılan araştırma" kapsamında da başhekim olarak çalışmaktadır. Martin Luther Hastanesi'ndeki görevinden önce Berlin'de başka bir göğüs merkezinde başhekim olarak çalışmış olan Siedentopf aynı zamanda araştırma merkezi yöneticiliği deneyimine de sahiptir.

friederike.siedentopf@pgdiakonie.de

Prof. Dr. Walter SWOBODA

Dr. Swoboda, lisans öğrenimini Münih Ludwig Maximilian Üniversitesi Tıp Fakültesinde tamamlamıştır. Ayrıca Hagen Üniversitesi bilgisayar bilimleri bölümünü de tamamlamıştır. Münih Üniversitesi'nde Tıbbi Bilişim, Biyometri ve Epidemiyoloji Anabilim Dalı'nda Profesör olmuştur. İç hastalıkları ve nöroloji bölümünde hekimlik, Münih Üniversite Hastanesi Tıp Teknoloji Başkanı olarak görev yapmıştır. Şu anda Neu-Ulm Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Fakültesi'nde görev yapmakta, Bilgi Yönetimi, Sağlık Hizmetlerinde Bilgi Yönetimi, Sağlık Hizmetlerinde Bilgi ve İletişim, Sağlık Hizmetlerinde Proje ve Kalite Yönetimi, Tıp Bilimlerine Giriş dersleri vermektedir.

walter.swoboda@hs-neu-ulm.de

Yrd. Doç. Dr. Sabahattin TEKİNGÜNDÜZ

Sabahattin Tekingündüz, Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Sağlık Eğitim Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümünde (1996-2000); Yüksek Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Yönetimi Bölümünde (2000-2003); Doktora eğitimini Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bilim Dalı Sağlık Kurumları İşletmeciliği Anabilim Dalı'nda (2006-2012) tamamlamıştır. 2008-2010 yılları arasında Sağlık Bakanlığı Performans Yönetimi ve Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı, Kalite Standartları Geliştirme Şubesinde görev yaptı. Tekingündüz, 2010-2013 yılları arasında Diyarbakır Hani İlçe Hastanesi'nde Hastane Müdürü olarak çalıştı. 2013 yılından beri Mersin Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu Sağlık İşletmeciliği Yönetimi bölümünde Yardımcı Doçent olarak görev yapmaktadır. 2013-2014 yıllarında Neu-Ulm Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak bulundu. Yazarın çalışma alanları; Sağlık Kurumları İşletmeciliği, Hizmet Kalitesi, Örgütsel Davranış, Yönetim ve Organizasyon konularıdır.

stekingunduz@gmail.com

Dirk TRÖNDLE (M.A.)

Dirk Tröndle, İstanbul, Münih ve Konstanz'da Yakın Doğu Tarihi ve Kültürü, Türkoloji, siyaset bilimi ve ulusal ekonomi öğrenimi görmüş, 1999 yılında 'Magister Artium' ünvanı elde ederek mezun olmuştur. 1998-2013 yılları arasında Türkiye'de yaşamış, önce Konrad Adenauer Stiftung Derneği'nde daha sonra Ankara'da, Almanya'nın Türkiye Büyükelçiliği'nde ekonomik işbirliği, çevre, araştırma ve teknoloji konusunda raportör olarak faaliyet göstermiştir. Dirk Tröndle 2013 yılından bu yana Berlin'de serbest danışman olarak çalışmaktadır. Araştırmalarında ağırlıklı olarak üzerinde durduğu konular arasında, başta araştırma, yenilikçilik, çevre ve yenilenebilir enerji gibi alanlar olmak üzere, ekonomi ve bilim bağlamında yapılan iki uluslu projeler bulunmaktadır. Tröndle bu dalların kapsama alanına giren birçok konunun yanısıra TBMM çevreleri, Türkiye'de seçim hakkı ve parlamentarizm ile göç ve dinlerarası diyalog gibi alanlarda da çeşitli yayınlara imza atmıştır. Tröndle halen "Türkiye'de Muhafazakârlık" başlıklı doktora çalışmasını kaleme alma aşamasında bulunmaktadır.

dirk.troendle@gmail.com

Doç. Dr. Ece UĞURLUOĞLU ALDOĞAN

Ece Uğurluoğlu Aldoğan, lisans öğrenimini Ankara Üniversitesi Sağlık Eğitim Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü'nde; lisansüstü öğrenimini Strayer Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı'nda; doktora öğrenimini Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Kurumları Yönetimi alanında tamamlamıştır. Sağlık Kurumları Yönetimi alanında doçentlik derecesini 2014 yılında alan Dr. Uğurluoğlu Aldoğan, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yönetimi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Fakültede işletme, sağlık kurumlarında pazarlama üzerine dersler vermekte, konu ile ilgili araştırmalar yürütmektedir.

eceugurluoglu@yahoo.com

Dr. med. Isabell UTZ-BILLING

Berlin Westend Hastanesi, Göğüs Merkezi'nde ve aynı hastanenin doğumhanesinde başhekim olarak görev yapan Utz-Billing jinekoloji ve doğum yardımı alanlarında uzman hekimdir. "Westend Kliniği'nde, göğüs kanserine yakalanmış kadınların bedensel ve ruhsal zindeliğine yoga ile katkı sağlamak üzere yapılan araştırma"yı da keza yönetmektedir.

frauenklinik@drk-kliniken-westend.de

Doç. Dr. Emine Elif VATANOĞLU-LUTZ

E. Elif Vatanoglu-Lutz, 1999 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 2007 yılında Tıp Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı'nda doktora eğitimini tamamladı. Doktora tezinde 'Türkiye'de Yasal ve Etik Boyutuyla Organ Nakli Hakkında Anket Araştırması ve Sonuçları' başlığı altında 2005 yılında yürürlüğe giren Yeni Türk Ceza Yasası'nın organ nakliyle ilgili maddelerini tıp etiği ve hukuku açısından incelemiştir. 2008 yılından beri Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı'nda ders vermektedir. Ayrıca dört sene boyunca Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sağlık Hukuku Yüksek Lisans Programında 'Sağlık Hukuku ve Etik' başlıklı dersi vermiştir. Journal of Turkish German Gynecological Association dergisinin etik editörlüğünü yapmaktadır. Ulusal ve uluslararası yayın konuları arasında organ nakli, yaşamın son dönemine ait etik ve yasal konular, genetik ve etik yer almaktadır.

drvatanoglu@yahoo.com

Peter WEBERS

1974 yılında Trier Üniversitesi'nde Alman Dili Edebiyatı ve Felsefe Bölümlerindeki öğrenimini tamamlamıştır. 1976 yılında Köln Üniversitesi'nde Hukuk öğrenimine başlayan Webers, 1982'de birinci, 1985'de de ikinci devlet sınavlarında başarılı oldu. 1986'dan bu yana Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nda önce (1986-89) halkla ilişkiler, daha sonraki dönemde (1989-2000) ise yine aynı bakanlık

bünyesinde öğrenci birlikleri teşvik alanında ve diğer birtakım alanlarda çalıştı. Peter Webers Bakanlık'ta 2000-2007 arasında Personel Şefliği görevini yürütmüştür. Webers 2007'den bu yana da Ortadoğu Masası Şefi olarak çalışmaktadır.

peter.webers@bmbf.bund.de

Prof. Dr. Rolf L. WIRSING

Rolf L. Wirsing Etnoloji, Toplumsal Tıp (Halk Sağlığı ve Tıp Etnolojisi) ile Deneysel Sosyal Araştırma Yöntemleri, İstatistik ve Bilgisayar Kullanımı alanlarında uzun yıllara dayanan öğretim ve araştırma deneyimine sahiptir. Wirsing öğrenim deneyimlerini 1971'den bu yana Amerika'daki üniversitelerde, Almanya, Venezuale, Brezilya ve İsviçre'de edinmiştir. 1974 yılında Kültür Antropolojisi dalında Felsefe Doktoru (Ph D) ünvanını elde etmiştir. 1990 yılından bu yana Tıp Antropolojisi dalında "Venia Legendi" (alanında ömür boyu ders verme yetkisi) sahibi olan Rolf L. Wirsing'in, "Gesundheits- und Krankheitsverhalten und seine kulturelle Einbettung in einer Kleinstadt im Südosten der Türkei" ("Sağlık ve Hastalık Tutumu ve Türkiye'nin Güneydoğusundaki bir Kasabada Bunların Kültürel Örtüşümü") başlığını taşıyan habilitasyon yapıtı 1992 yılında Köln'de yayınlanmıştır. 1993 yılından itibaren Zittau/Görlitz Yüksekokulu'nda Toplumsal Tıp ve Antropolji alanlarında profesör olarak akademik hayatına devam eden Wirsing'in, Almanca ve İngilizce olarak kaleme aldığı çok sayıda bilimsel yapıtı bulunmaktadır. "Derlenmiş Aksiyon" (Alm.: konzertierte Aktion, İng.: concerted action) biçiminde nitelenen uluslararası araştırma kooperasyonları çerçevesinde faaliyetlere katılmıştır. 2008 yılında profesör emeklisi olmasına rağmen Berlin Alice Salomon Yüksekokulu'nda ve Berlin İktisat ve Hukuk Yüksekokulu'nda (Hochschule für Wirtschaft und Recht – HWR) dersler vermektedir.

wiersingrolf@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Kemal YAMAN

Kemal Yaman, Dortmund Teknik Üniversitesi'nde Ekonomi Matematiği bölümünde öğrenim gördükten sonra Nürnberg'de 2002-2006 yıllarında sigorta hesap uzmanı olarak çalışmıştır. Doktorasını 2010 yılında tamamlayan Yaman 2014 yılından bu yana Mersin Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak akademik faaliyetlerini sürdürmektedir. Yaman'ın araştırma alanları arasında sağlık ve sigorta kurumları finansmanı ile bankacılık sektörü ve denetleme (controlling) ön plana çıkmaktadır.

kemal_yaman@yahoo.com

Doç. Dr. Gülbiye YENİMAHALLELİ YAŞAR

Gülbiye Yenimahalleli Yaşar, 1990 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümünde başladığı lisans eğitimini 1994 yılında tamamladıktan sonra, aynı bölümden 1999 yılında yüksek lisans, 2007 yılında ise doktora derecesi aldı. Doktora öğrenimi sırasında altı ay süre ile İngiltere'de London School of Economics'in Sosyal Politika (LSE Health) bölümünde tez çalışmasını sürdürdü. 1988-2001 tarihleri arasında Sağlık Bakanlığı'nda değişik görevlerde bulundu, Bakanlıktan ayrılmadan önce Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın Kosova Mısyonu'nda altı ay süre ile Sağlık Müfettişi olarak görev yaptı. 2001 yılından bu yana Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yöneticiliği bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Sosyal politika, sosyal güvenlik, sağlık politikası, sağlığın ekonomi politikası ve sağlık finansmanı başlıca çalışma alanlarını oluşturmaktadır.

gulbiye@health.ankara.edu.tr

Öğr. Gör. Gözde YEŞİLAYDIN

Gözde Yeşilaydın, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yöneticiliği bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Lisans eğitimini, 2008 yılında Eskişehir Osmangazi

Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünde; yüksek lisans eğitimi ise 2010 yılında Anadolu Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı Yönetim ve Organizasyon Bilim dalında tamamlamıştır. 2012 yılında Anadolu Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı Sayısal Yöntemler Bilim Dalı'nda başlamış olduğu doktora eğitimine halen devam etmektedir. Kalite Yönetimi, Halkla İlişkiler, Kantitatif Yöntemler, İşletme Matematiği gibi dersleri yürütmekte olup; başlıca ilgi alanları arasında Toplam Kalite Yönetimi, İstatistiksel Kalite Kontrol, Yöneylem Araştırması, Örgütsel Davranış ve Halkla İlişkiler konuları sayılabilir. Yeşilaydın'ın bu konulara ilişkin çok sayıda ulusal ve uluslararası yayını bulunmaktadır.

gterekli@gmail.com

Doç. Dr. Türkan YILDIRIM

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Kurumları Yöneticiliği bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmakta olan Yıldırım, lisans eğitimini, 2000 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksekokulu'nda tamamladı. Yüksek lisans eğitimini 2004 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Kurumları Yönetimi Anabilim Dalı'nda; doktora eğitimini ise aynı bilim dalının doktora programında 2009 yılında tamamladı. Yıldırım, London School of Hygiene and Tropical Medicine, ECOHOST Araştırma Merkezi ve London School of Economics and Political Science, LSE Health Araştırma Merkezin'de eş zamanlı (2005-2006) ziyaretçi doktora öğrencisi olarak bulunmuştur. Yıldırım aynı zamanda Hacettepe Teknokent'te faaliyet gösteren ABSAM Sağlık Araştırmaları Merkezi Ltd. Şti.de kıdemli danışman ve araştırmacı olarak çalışmaktadır. Araştırmaları sağlık sistemleri, insan kaynakları yönetimi, Avrupa Birliği sağlık ve sağlık politikaları üzerine yoğunlaşan Yıldırım'ın ilgi alanına giren konularda çok sayıda ulusal ve uluslararası akademik yayınları mevcuttur.

turyildirim2003@yahoo.com

Dr. med. Neşe Emine YÜKSEL

Berlin’de yaşayan Neşe Emine Yüksel doğum uzmanı ve jinekolog hekim olarak çalışmaktadır. Neşe Emine Yüksel doktora çalışmasını “Kısır Türk Çiftlerde Psikosomatik Danışmanlık Konsepti” üzerine tamamlamıştır. Yüksel, göçmenlik bağlamında jinekolojik uygulamalar üzerine çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar arasında, uzun yıllardır organize edip yönettiği Berlin Türk Sağlık Günleri (Berliner Türkische Gesundheitstage) adını taşıyan etkinliği ve Türkiye kökenli genç kızların bilgilendirilmesi yönündeki yoğun çabalarını sayabiliriz. Aynı zamanda Berlin Türk Sağlık Elemanları Derneği’nin (Berliner Gesellschaft Türkischer Mediziner e. V. – BGTM) başkanlığını yapmaktadır. Bayan Yüksel 1 Ekim 2013 tarihinde dönemin Eyalet Başbakanı Klaus Wowereit’in elinden Berlin Liyakat Nişanı’nı almıştır.

info@gyn-gp.de

Prof. Dr. Hajo ZEEB

Prof. Dr. Hajo Zeeb, 3 yıllığına sağlık görevlisi olarak Namibya’ya gitmeden önce Aachen Kuzey-Ren Vestfalya Teknik Yüksekokulu’nda (Die Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen – RWTH) ihtisasını yapıp Dr. med. ünvanını elde etmiş ve birkaç yıl Almanya’da ve İngiltere’de bazı klinik çalışmalarına katılmıştır. Heidelberg Üniversitesi’nde halk sağlığı alanında yükseköğrenimini tamamladıktan sonra Heidelberg’de bulunan Alman Kanser Araştırma Merkezi’nde (DKFZ) ve daha sonra Bielefeld Üniversitesi’nde çalışmıştır. Zeeb 2006 yılında Mainz Üniversite Hastanesi Tıbbi Biyometri, Epidemiyoloji ve İstatistik (IMBEI) Enstitüsü’ne geçmeden önce Cenevre’deki Dünya Sağlık Organizasyonu’nda (WHO) Halk Sağlığı ve Çevre departmanında faaliyetlerini sürdürmüştür. Prof. Zeeb, Uluslararası Epidemiyoloji Derneği, Alman Epidemiyoloji Birliği gibi meslek örgütlerinde üyedir. Temel araştırma konuları arasında kronik hastalıkların kanıta dayalı önlenmesi ve değerlendirilmesi ile göçmen sağlığına ilişkin epidemiyoloji sayılabilir.

zeep@bips.uni-bremen.de